

- (17 жовтня 2018 р.) / За заг. ред. А.В. Землянської. – Мелітополь–Івано-Франківськ, 2018. – 28 с.
3. Ісаєва О. Засоби активізації читацької діяльності «дітей мережевого розуму» // «Світліт»: портал учителів світової літератури. URL : http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=1108.
 4. Клименко Ж. Виклики цифрової епохи сучасному читачу та шляхи їх подолання «Світліт»: портал учителів світової літератури. URL : http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=1119.
 5. Коростіль Л.А. Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії // Народна освіта: електронне наукове фахове видання. 2018. №1 (34). https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229.
 6. Культурна парадигма Європи: досвід М. Хвильового (новела «Арабески»): збірка матеріалів II студентської постер-сесії (11 квітня 2018 р.) / За заг. ред. А.В. Землянської. Мелітополь, 2018. 36 с.
 7. Пікун Л. Засоби активізації читацької діяльності «дітей мережевого розуму» // «Світліт»: портал учителів світової літератури. URL : http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=1138.
 8. Ціко І. Шрифтова композиція як вид креолізованого тексту // «Світліт»: портал учителів світової літератури. URL : http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=1161

Кузьменко В.О.,

*Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького*

ОСОБЛИВОСТІ МАСОВИХ ВІДКРИТИХ ОНЛАЙН-КУРСІВ ІЗ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Останнім часом у школах та університетах постає питання інформатизації навчання, через що постійно оновлюється зміст навчального процесу. Глибинні процеси інформатизації репрезентують ґрунтовну трансформацію навчального процесу за рахунок інтеграції нових технологій навчання з метою інтенсифікації роботи тих, хто навчається. Одним із напрямів підвищення ефективності навчального процесу за допомогою інформаційних технологій є підвищення рівня знань за допомогою використання онлайн-платформ.

На сьогодні, масові відкриті онлайн-курси (МВОК) користуються великою популярністю. Разом з тим, що вони містять необхідну

змістовну інформацію, оскільки є безкоштовними, що дає можливість будь-кому долучитися до такого проекту [4].

Уперше, термін МВОК був використаний у 2010 році досвідченим стратегічним лідером комплексних освітніх систем і послуг Дейвом Корм'є [2]. В основу назви Дейв вклав чотири окремих поняття: Massive (Масовий) – що передбачає велику кількість учасників з усього світу; Open (Відкритий) – надання безкоштовного доступу будь-якому користувачу; Online (Онлайн) – відкритий доступ у мережі інтернет; Course (Курс) [2].

Упровадженням масових відкритих онлайн-курсів у навчальний процес України займалися такі науковці, як А.Е. Бебнев, К.Л. Бугайчук, О.Г. Глазунова, Н.В. Морзе, О.Н. Олейников, І.Ю. Травкін, Н.В. Тихомирова, В.А. Бугаренко та ін. [7, с. 49].

Основними властивостями масових відкритих онлайн-курсів є такі ознаки: масовість, глобальність, безкоштовність, наявність дидактичного матеріалу, викладання курсів найкращими висококваліфікованими викладачами, присутність елементів традиційної освіти [6, с. 90]. Проте, найважливішим аспектом ефективності онлайн-курсів є високий рівень самоконтролю та мотивації.

На сучасному етапі великою популярністю користується студія онлайн-освіти EdEra. Команда розробників цього сайту зазначає, що створюючи подібний продукт, вони рівнялись на західні проекти (наприклад, онлайн-курс Массачусетського Технологічного Університету «Circuits and electronics»). Легка навігація онлайн-платформи дозволяє навіть початковим користувачам досить швидко пройти курс та по його успішному завершенню отримати сертифікат. Якість курсу є головним пріоритетом для розробників платформи EdEra, що забезпечує слухачів отримати найкращий навчальний досвід. Подібні онлайн-платформи безкоштовно надають найкращі можливості кожному громадянину України [5].

Так, наприклад, студентам-філологам з метою перевірки власних знань можна пройти онлайн-курс «Лайфхаки з української літератури». Завдяки цьому курсу, запевняють автори, можна якнайкраще відчутися красу українського слова, виробити навички аналізу художніх творів, навчитись оперувати теоретико-літературними поняттями а також простежити історію національної словесності [8, с. 355].

Складається він з п'яти розділів, які структурно поділені на дванадцять тем. У кожній темі обов'язковими є відеолекційний матеріал, розділ «Про слово», у якому видатні українські діячі, письменники та музиканти розповідають про своє ставлення до

української літератури, а також вплив культури та літератури на слухача. Наявність підсумкового тесту допомагає накопичувати бали для подальшого отримання сертифікату.

Окрім цього, деякі з курсів пропонують окремий план, який допоможе краще засвоїти поданий матеріал. До нього входять такі пункти: визначити та записати мету, скласти план, ознайомитися зі структурою, розробити нотатки, розробити підсумки кожного відео, виконати тести, не відкладати, повторювати, не здаватись [3, с. 22].

У кінці курсу передбачений фінальний тест, який створено у форматі ЗНО. Він складається з двадцяти чотирьох питань, кожне з яких оцінюється в один бал. Набравши необхідну кількість балів реципієнт має можливість отримати сертифікат, який засвідчує успішне складання даного курсу. Зазначається, що на електронну пошту сертифікати не надсилаються. Вони доступні тільки на даному сайті у вигляді pdf-файлу, який у будь-який момент можна завантажити в особистому електронному кабінеті.

Слід наголосити на тому, що максимальна наближеність курсів до формату ЗНО є корисною не тільки для випускників шкіл, а й для студентів, оскільки за новими умовами прийому до вищих навчальних закладів, багато спеціальностей передбачають складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з англійської мови за технологією зовнішнього незалежного оцінювання. Саме тому, найкориснішим буде проходження курсу «Англійська мова: частини мови», який представлений на онлайн платформі EdEra [1, с. 22].

Цей курс є доволі складним, тому що структурно включає в себе всі найголовніші теми для вивчення англійської мови. Але по його закінченню реципієнт зможе оволодіти мовною компетенцією. Окрім того, у будові курсу передбачений розділ «Структура ЗНО», у якому викладач на проєкті розповідає про вимоги центру зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови аби учні могли зрозуміти, що від них вимагають.

Виклад лекційного матеріалу на даному курсі є доступним та зрозумілим. Уся інформація, яка подається у лекціях, супроводжується роз'яснювальними рисунками. Після кожної лекції пропонується виконати практичне завдання. Саме вони допоможуть учню або студенту краще освоїти почуте. У відеоматеріалах семінарських завдань пропонується виконати письмові уроки. Окрім того, викладач курсу коментує кожне питання у практичному занятті, завдяки чому у реципієнта є набагато більше можливостей зрозуміти наданий йому матеріал.

У структурі кожного тижня обов'язковим є домашнє завдання, за яке слухач і отримує бали. У домашній роботі наявні п'ять запитань, правильно відповівши на які можна отримати максимальну оцінку – п'ять балів. Щоб краще засвоїти пройдений матеріал, у кінці курсу пропонується здати заключний іспит. Він не тільки допоможе підсумувати отримані знання, а й набрати максимальну кількість балів за проходження курсу.

Якщо реципієнт набирає необхідну кількість балів, а саме, більше п'ятдесяти, протягом десяти днів у персональному кабінеті «Мої курси», автоматично з'являється сертифікат. Приємним є той факт, що кожен сертифікат, який слухач отримує по закінченню курсів, є офіційно завіреним. Тобто всі сертифікати є повноцінними документами, які засвідчують підвищення рівня знань реципієнтів.

Якість освіти залежить від рівня та ефективності впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес. Під час використання таких онлайн-ресурсів, утворюється новий канал зв'язку між учасниками освітнього процесу, а разом з тим, і нове середовище з відкритим контентом. Застосування онлайн-платформи EdEra дозволяє реципієнтам легко отримувати потрібні навчальні матеріали, а також швидко і ефективно їх вивчити [10, с. 139].

Не менш цікавим курсом для учнівської та студентської молоді є «Українська мова. Від фонетики до морфології». Легка навігація курсу дозволить без проблем оволодіти необхідними реципієнтові знаннями. Даний курс з легкістю навчить слухачів української абетки, допоможе розрізнити такі поняття, як пароніми і омоніми, розкаже, що таке іменники, прикметники, займенники, прислівники та числівники, навчить правильно писати голосні в ненаголошеній позиції, а також розкаже, як змінюються приголосні за творення слів.

Систематично курс поділений на шість тижнів. У середині курсу є проміжний іспит, який допоможе підсумувати отримані знання. У кінці курсу на реципієнтів чекає заключний екзамен, який розрахований на чотири бали.

Слід наголосити на тому, що виконання тестових завдань не потребує попередньої підготовки. Людина упродовж життя вже навчилася певним навичкам, здібностям, має різноманітні таланти [9, с. 114]. Однак, за потреби кожен курсант може прослухати та переглянути відео матеріали, ознайомитись із текстовою інформацією для успішного проходження курсу. У процесі виконання різноманітних завдань, можна почерпнути багато цікавої інформації. Кожен слухач може у вільний час виконувати завдання та розвиватись. Однак не слід забувати, що кожен курс за своєю структурою відрізняється один від

одного не тільки кількістю завдань, а й видами робіт, які необхідно виконати для успішного завершення навчання та подальшого отримання сертифікату.

Масові відкриті онлайн-курси є ключовою ланкою глобалізаційних процесів трансформації вищої освіти України. У найближчому майбутньому онлайн освіта може стати реальною альтернативою вищої освіти. Незаперечним є той факт, що розробка такого засобу організації навчання, як онлайн-курс, вимагає чималих часових ресурсів. Проте перспективи реалізації подібних ініціатив цілком виправдовують затрачені на їхню організацію зусилля.

Література

1. Baker T.J. Connectivism and Connected Knowledge: Participating in a MOOC. 2012. 171 p.
2. Cormier D. What is a MOOC?. URL : <http://www.youtube.com/watch?v=eW3gMGqcZQc>.
3. Lewin T. Colorado State to Offer Credits for Online Class // The New York Times. 2012. 06.09. P. 22.
4. Бебнев А.Е. Массовые онлайн курсы как новая инновационная тенденция образовательной сферы // Современные проблемы науки и образования. 2013. №6. URL : <https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=11491>.
5. Бугайчук К.Л. Масовий відкритий дистанційний курс: поняття, особливості проведення та перспективи використання в навчальному процесі системи МВС // Інформаційні технології і засоби навчання. 2011. №6 (26). URL : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/47#>. UIMDvzbIYIQ.
6. Массовые открытые онлайн курсы – современная концепция в образовании и обучении / Ю.Л. Костюк, И.С. Левин, А.Л. Фукс, И.Л. Фукс, А.Е. Янковская // Вестник Томского государственного университета. Управление, вычислительная техника и информатика. 2014. №1 (26). С. 89–98.
7. Морзе Н.В. Атестація електронних навчальних курсів у системі дистанційного навчання // Інформаційні технології в освіті: Збірник наукових праць. Вип. 7. Херсон : ХДУ, 2010. С. 47–68.
8. Сторожук О.Л. Особливості використання електронних навчальних курсів для організації самостійної та індивідуальної роботи студентів // Науковий вісник НЛТУ України. 2015. Вип. 25.9. С. 355–359.

9. Шаров С.В., Шарова Т.М. Методологічні аспекти комп'ютерної підтримки самостійної роботи студентів-філологів: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Харків : Федорко, 2014. 200 с.
10. Шарова Т.М., Шаров С.В. Масові відкриті онлайн курси як можливість підвищення конкурентоспроможності фахівця // Молодий вчений. 2018. Т. 9. С. 137–140.

Ляшчынская В.А.,

УА «Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны»

ТАКСТАЭНТРЫЧНЫ ПРЫНЦЫП НАВУЧАННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Паступальнае развіццё грамадства, узростанне інфармацыйнай складанасці соцыуму, інтэнсіўнасць развіцця зносін людзей у розных напрамках і на розных узроўнях вымагае новых падыходаў да навучання мове. Грамадства не можа задаволіцца той моўнай падрыхтоўкай новага пакалення, якое вывучае мову дзеля вывучэння, дзеля ведаў аб мове, але не можа карыстацца ёю. Як піша А.Я. Міхневіч: «З мноства ўласцівасцей чалавека вылучаецца адна, найбольш істотная – валоданне мовай» [1, с. 175]. А таму задача школы ўвогуле і ўрокаў беларускай мовы ў прыватнасці – выхаванне новага чалавека, усебакова развітай асобы, выхаванне ў вучняў высокай культуры маўлення, без якой немагчыма ўявіць гарманічнага чалавека, які спалучае духоўнае багацце, маральную чысціню і фізічную дасканаласць.

Паколькі задача школьнага курса беларускай мовы – навучыць свабодна карыстацца мовай, то ажыццяўленне гэтага можа быць толькі ў сумяшчэнні вывучэння будовы мовы, яе сістэмы (у сувязі з тым, што школьны курс мовы па-ранейшаму складаецца з асобных раздзелаў, ці пабудаваны амаль у поўнай адпаведнасці з навуковым курсам мовы, што таксама выклікае вялікія пытанні) з дыферэнцыяльным са стылістычнага пункту гледжання выкарыстаннем лексікі, фразеалогіі, граматычных сродкаў, якія рэалізуюцца ў маўленні, а дакладней у тэксе, ці асноўным аб'ектам і сродкам навучання выступае тэкст, у якім рэалізуюцца ўсе моўныя адзінкі.

У адпаведнасці з такім падыходам адным з асноўных паняццяў методыкі навучання беларускай мове ў сучаснай школе з'яўляецца тэкст, усведамленне і асэнсаванне якога дапаможа настаўніку найбольш эфектыўна арганізаваць працу з вучнямі на ўроках, а свядома